

Meten is weten

Hoe lang worden kleine watersalamanders en hoe zwaar worden padden? Het zijn feiten over onze soorten die zijn op te zoeken in de literatuur. De daarin gegeven lengtes en gewichten zijn echter veelal afkomstig uit buitenlandse studies. Naar de lengtes en gewichten van amfibieën in Nederland is heel weinig onderzoek gedaan. RAVON wil deze informatie graag verzamelen en vastleggen.

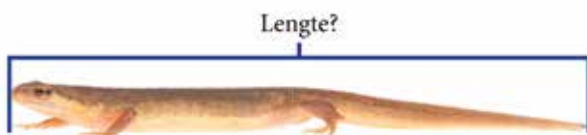
Historische gegevens

Bij RAVON zijn studies bekend uit de Hatertse Vennen en de Hamert waar in de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw grote hoeveelheden gewone padden en vinpootsalamanders zijn gemeten. Historische datasets zijn van grote waarde omdat daarmee eventuele veranderingen inzichtelijk kunnen worden gemaakt. Mocht iemand nog historische gegevens hebben (ook recenter) van lengtes en gewichten van amfibieën uit bijvoorbeeld onderzoeken of van paddenoverzetacties, dan houden wij ons van harte aanbevelen.

Help mee nieuwe gegevens verzamelen

Bij overzetacties van paddenwerkgroepen worden jaarlijks honderden tot duizenden dieren per locatie overgezet. Dit biedt de unieke kans om een deel van deze dieren te meten. Door dit op meerdere locaties en gedurende meerdere jaren te doen kunnen waardevolle gegevens verzameld worden met een landelijke spreiding.

Afgelopen jaar hebben twee studenten voor RAVON gegevens verzameld in de Hatertse Vennen en de Hamert. Daarbij lag de

Totale lengte van kleine watersalamander.

Hoe zwaar kan een bruine kikker worden?

In het voorjaar van 2020 was de gemiddelde lengte van gewone pad in de Hatertse Vennen 61 mm voor mannetjes en 71 mm voor vrouwtjes (gegevens uit stage Lars Vane).

focus op de gewone pad en vinpootsalamander om de vergelijking met de historische gegevens te kunnen maken. Van andere soorten zoals knoflookpad, rugstreeppad en kamsalamander zijn eveneens gegevens verzameld. Voor 2021 zoeken wij opnieuw vrijwilligers of studenten (MBO) die in de voortplantingsperiode van amfibieën (februari tot mei) een bijdrage willen leveren. Ook mensen die niet bij een paddenwerkgroep zijn aangesloten kunnen een bijdrage leveren. Op een gestandaardiseerde manier alle dieren in je tuin(vijver) opmeten levert ook een mooie gegevensreeks.

Wat kunnen we met de data?

In de eerste plaats is het goed dergelijke gegevens vast te leggen voor de verschillende soorten in de Nederlandse situatie. Bij voldoende locaties kan er bijvoorbeeld gekeken worden of amfibieën gemiddeld groter worden op de voedselrijke kleigronden in vergelijking tot voedselarme zandgronden. Daarnaast kunnen we door de gegevens goed vast te leggen kijken of er veranderingen in de tijd optreden. In 2019 is een onderzoek verschenen in Ecology Letters waarbij van 70.000 verzamelde vogels de verandering in lengtes is bekeken. Hieruit bleek dat voor alle soorten gold dat ze kleiner waren geworden (2.4%) en iets langere vleugels hadden gekregen (1.3%). De onderzoekers relateren dat aan de klimaatopwarming. Dieren in koudere streken zijn in de regel groter omdat ze dan beter in staat zijn warmte vast te houden. Of er ook dergelijke verbanden zijn voor koudbloedige amfibieën is onbekend. Er is echter maar een manier om daarachter te komen en dat is meten.

Heb je nog oude gegevens, of wil je een bijdrage leveren bij het verzamelen van nieuwe gegevens via bijvoorbeeld een paddenwerkgroep of stage dan kun je vrijblijvend contact opnemen met j.herder@ravon.nl of a.spitzen@ravon.nl

Jelger Herder & Annemarieke Spitzen
(Foto's: Jelger Herder)